

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

V JESLÍCH DÍTĚ
SPINKÁ, ZPÍVEJ...

Milí vršovičtí,
je sobota večer, sedím doma v křesle s notebookem na klíně a vychutnávám klidnou jazzovou hudbu, která umocňuje ono příjemno,

které většinou jako správná introvertka o samotě zažívám.

S některými z vás jsem se dnes viděla, vdávala se Dana. Jak David říkal, úhel pohledu máme každý jiný, protože stojíme každý jinde. Já byla dojatá – obecně mám svatby ráda, navíc moc přeju Daně i celé její rodině Danino uzdravení.

Dnes ale nebudu psát o svatbě. Zaujal mě nápad, který jsem zachytila na hostině v Maně. Někdo nechá pro své děti vyrobit trika s nápisy, které jejich nositele charakterizují. Takže: co byste si nechali vytisknout na trika pro sebe a své blízké? Jaký erb by měly naše rodiny? Jak by zněly naše soukromé hymny?

Na své triko bych určitě chtěla kočku, miluju zvířata a kočky nejvíc. Když tak nad tím přemýšlím, je mi jasné, že mé vegetariánství úzce souvisí s láskou ke zvířatům. To mě přivádí k další hodnotě, která je pro mě klíčová – svoboda. Váhám, jaký symbol v mých očích má svoboda. Možná motýl, na něm je jasně vidět i křehkost, ta k svobodě taky patří. No a co láska? K Bohu, k druhým, k sobě. Takže asi srdce, nic originálnějšího mě nenapadá, jak vidíte. Jsem milovnice zeleného čaje, tak ten tam taky zakomponuju. A nesmím zapomenout na jehlice a klubíčko, pletu velmi ráda. A hudebně teď preferuju jazz, mám-li být konkrétní, tedy Yvonne Sanchez.

Takhle se vidím já sama. Ale každý stojíme jinde, znova opakuju Davidova slova ze svatebního kázání. Vy mě vidíte jinak, a kdybyste mě měli charakterizovat jedním – dvěma slovy, patrně byste volili úplně jiná slova a symboly.

A co vaše trika? Lišila by se hodně od toho mého? Jsou vaše hodnoty a lásky úplně jiné? A daří se vám ve všedních i svátečních dnech dávat čas tomu, co je pro vás cenné?

Jedna věc je různost, která je lidem přirozená, druhá věc je, jak umíme akceptovat jinakost druhých. Umět přijmout odlišnost, nebát se jí a nebát se klidně se postavit sám za sebe, to je, jak si myslím, otázka sebevědomí. I přiznat si, že mám z něčeho strach, a nesklouznout hned k hněvu nebo nenávisti, i toto chce sebevědomí. Kolik znáte natolik vyzrálých lidí, kteří nemají potřebu slovně či v myšlenkách útočit na okolí – nebo sami na sebe? A taky jste už zažili ten pokoj, když se setkáte s člověkem, který má sebevědomí v pořádku, tedy s člověkem, který pokládá druhé za stejně důležité jako sebe a sebe stejně důležitého jako druhé?

Myslím, že jak stárneme, měli bychom v ideálním případě zrát a moudřet. Znat pravou míru věcí, vědět, kdy a v čem ubrat a kdy přidat. S věkem ubývají síly, tedy měli bychom lépe vážit, čemu se věnovat, co opustit. Podobné úvahy přicházejí i s nemocemi. Kéž bychom měli v klíčových chvílích života Boží moudrost a nadhled...

„Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří; nepromarněte tento čas, neboť nastaly dny zlé. Proto nebuďte nero-

zumní, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně.“ (Efezským 5, 15-17)

Přeju Daně, celé její rodině i nám všem, abychom moudře prožili Advent i Vánoce. A nezapomeňme, že když se Ježíš nenarodí v našich srdcích, právě Vánoce nás minou.

Miša Mimrová

NEDĚLE V PROSINCI

II. neděle adventní

Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh: Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali mou smlouvu! (Žalm 50, 2.5)

První čtení: Izajáš 11, 1-10

Druhé čtení: Římanům 15, 4-9

Evangelium: Matouš 3, 1-12

III. neděle adventní

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Pán je blízko. (Filipským 4, 4.5b)

První čtení: Izajáš 35, 1-6a.10

Druhé čtení: Jakubův 5, 7-10

Evangelium: Matouš 11, 2-11

IV. neděle adventní

Nebesa, vydejte krůpěje šůry, ať kane z oblaků spravedlnost; nechť se otevře země a urodí se spása. (Izajáš 45, 8)

První čtení: Izajáš 7, 10-14

Druhé čtení: Římanům 1, 1-7

Evangelium: Matouš 1, 18-25

Vigilie Hodu Božího vánočního

24. prosince večer nebo v noci

Hospodin mi řekl: Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil. (Žalm 2, 7)

První čtení: Izajáš 9, 1-6 (2-7)

Druhé čtení: Titovi 2, 11-14

Evangelium: Lukáš 2, 1-14

Hod Boží vánoční – Narození Páně

25. prosince

Narodí se nám dítě, bude nám dán Syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: Divuplný rádce a Vládce pokoje. (Izajáš 9, 6)

První čtení: Izajáš 52, 7-10

Druhé čtení: Židům 1, 1-6

Evangelium: Jan 1, 1-14

Památka prvomučedníka Štěpána

26. prosince

Vládci zasednou a umluví se na mě. Pronásledují mě neprávem, pomoz! Tvůj služebník bude přemýšlet o tvých nařízeních. (Žalm 119, 23.86)

První čtení: 2. Paralipomenon 24, 20-22

Druhé čtení: Skutky 7, 2a.51-60

Evangelium: Matouš 10, 17-22

Památka umučených betlémských dětí (NEVINÁTEK) 28. prosince

Ústy nemluvat a kojenců jsi, Bože, vybu- doval mocný val proti svým protivníkům. (Žalm 8, 3)

První čtení: Jeremjáš 31, 15-17

Druhé čtení: 1. Korintským 1, 26-29

Evangelium: Matouš 2, 13-18

1. neděle po vánocích (Rodiny Páně)

Pastýři tam spěchali a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. (Lukáš 2, 16)

První čtení: Izajáš 63, 7-9

Druhé čtení: Židům 2, 10-18

Evangelium: Matouš 2, 13-23

Díkuvzdání za Boží ochranu a vedení

31. prosince

Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí. (Žalm 93, 1)

První čtení: Kazatel 12, 1-8

Druhé čtení: 1. Janův 2, 12-17

Evangelium: Lukáš 2, 33-40

Iz 9, 1-6 (2-7)

Tt 2, 11-14

ev. Lk 2, 1-14

ZDE JSEM ČLOVĚKEM

Dámy a pánové, mládenci a slečny, děti neoslovuji, ty mají už v tuto dobu dávno spát.

Oheň je bezesporu největší vynález člověka, který co do významu snad jednou překoná plánovaná kolonizace Marsu. Odhlédněme však v tuto chvíli od přemítání o vzestupu člověka a jeho vynálezech, a věnujme se aktuálnímu tématu, kterým je všudypřítomný stres, se kterým se čas vánoční, zvláště pak Štědrý den, Půlnoční bohoslužba, Hod Boží vánoční a Svátek mučedníka Štěpána, pojí. Dělníci, policisté, zdravotníci dnem i nocí pracují pro dobro člověka, stejně tak muži v těžkém průmyslu a strojírenství, učitelky a vychovatelky ve školství, kuchařky v závodních jídelnách, faráři na kazatelkách, jejich – a dalších nejmenovaných pracovníků, je zásluhou, že poselství křesťanských vánočních můžeme prožívat v duchovní tradici, která patří k fundamentům naší civilizace. Prostý příběh muže jménem Josef, ženy Marie, je zároveň důležitou výpovědí o tvrdosti lidských srdcí, vždyť co to bylo za člověka, který nechal ženu v pokročilém stupni těhotenství odrodit v chlévě pro dobytek, to se opravdu nenašel žádný opravdový muž, který by pomohl rodící ženě, to musela tato žena matka svého čerstvě narozeného chlapce položit do jeslí? Kam se ten svět řítí?

V době mého mládí mi učaroval středomořský ostrov Malta, starobylé místo s dávnou křesťanskou tradicí, pro kterou se jedná o místo v Evropě s největší

koncentrací kostelů na kilometr čtverečný (s výjimkou Vatikánu). Přiznám se, že víc než kostely mě tenkrát učarovaly půvabné Malťanky. Povětšinou snědé, tmavovlasé ženy – vždycky jsem dával přednost brunetám před blondýnami, v jejichž žilách se mísí od pradávna horká jižanská krev s arabskou nespoutaností. Má láska k Maltě došla tak daleko, že mnoho nechybělo, a já se tam tehdy oženil, navzdory své chatrné angličtině, která je na Maltě úředním jazykem, a z maltštiny jsem uměl vyslovit jediné slovo – hobok – miluji tě. Svůj maltský románek jsem pak přeléčil láskou k blondýnce, která je učitelkou angličtiny, s tou zůstávám dodnes a o Malťankách si nechávám zdát. V mém snu ležím na pláži v St. Paul Beach, kousek od Buggiby na Maltě, kdysi tam ztroskotal apoštol Pavel, z moře nevystupuje vousatý věrozvěst, ale jenom do slunce oděná tmavovlasá nymfa zrodivši se z mořské pěny jak Boticelliho Venuše, jdouc ke mně, přátelsky mi kynouc na pozdrav – je to skutečně ona, jmenovkyně spartského krále Menelaa, bratra mykénského krále Agamemnona – Helena. Stejně krásná jak Helena Trojská, tady v mém snu a dávných fantaziích Helena Maltská – Helena Dalliová. To její kynutí není pozdrav, ale výtky: „Takhle ne, bratře faráři, ten úvod vašeho kázání je celý špatně, to musíte předělat, já to své také předělávám.“ Probouzím se celý horečný ze snu, který se změnil v noční můru, Helena Dalliová není nočním přeludem, je to žena,

alespoň tak usuzuji z masa a kostí, toho času komisařka pro rovnost při Evropské komisi, která se zabývá externí a interní komunikací. Helena své pokyny, které před nedávnem unikly na veřejnost jako pracovní text, na který dokonce reagoval i Svatý Otec František, sice stáhla, ale nevzdává se a na směrnici o inkluzivní komunikaci i nadále pracuje. Ve světě Heleny Dalliové, pardon, přechylování už také není v kurzu, tedy Heleny Dalli, mé půlnoční kázání začíná takto:

Vážení,

oheň je bezesporu největší vynález lidstva, který co do významu snad jednou překoná plánované osídlení Marsu. Odhlédněme však v tuto chvíli od přemítání o vzestupu lidstva, a věnujme se aktuálnímu tématu, kterým je všudypřítomný stres, se kterým se sváteční čas mezi prosincem a lednem pojí. Lidé ve všech profesích pracují pro dobro lidí, všechna pohlaví LBGTIQ+ atd. včetně bezpohlavních identit v těžkém průmyslu a strojírenství, ve školství, v závodních jídelnách, lidé na ambonech religiózních komunit, lidé vyznávající ateismus, věřící v Létaující špagetová monstra a další, ti všichni se snaží, abychom tento sváteční čas prožili klidně, šťastně a nekonfliktně. Pomysleme na Maliku a Julia, dva lidi spjaté poutem lásky. Jeden z nich je těhotný, druhá se o něj láskyplně stará. Svě role si napříště mohou vyměnit, ale pokaždé těhotný člověk zasluhuje pozornost druhých, porody v chlěvě už nesmíme nikdy dopustit. Čerstvě narozené dítě bude vychováváno tak, aby se v plné svobodě, bez nátlaku a indoktrinací jednou rozhodlo o svém pohlaví: LBGTIQ+... Kam se ten svět řítí?

Odpovídám Hely Dalli navzdory a genderově nekorektně spolu s básníkem Váchalem: „...do ďáblovy řiti.“ A když už jsme u těch ďábelských konotací, věděli jste, že slogan drogerií DM „Zde jsem člověkem,“ pochází z Goetheho Fausta? Nevěděl jsem to, dokud mě manželka Adela, zatím ne Malika ani Julius, poslala do „déemka“ pro Sunar. Google, nikoliv klasické vzdělání, mi posléze prozradil, že autorem řečeného: „Hier bin ich Mensch, hier darf ich's sein!“ je největší z německých básníků, který v prologu ke svému nejznámějšímu dramatu vkládá do úst doktora Fausta slova:

*„Slyš, to už vesnická je chasa,
hotové nebe má tu lid.*

I dospělý i dítě jásá:

zde člověk jsem, zde smím jím být!...“

Goethe do Fausta vtělil svoje přesvědčení o tom, že být člověkem není danost, ale eventualita, výsada čekající na to, zdali ji svým bytím naplníme. Faustovi se to, alespoň ve většině dramatických ztvárnění jeho života, nepodařilo. Končí v ďábelském objetí a o svoje lidství přichází. Nemyslím, že „déemko“ je místem, ve kterém objevíme zvláštní kvalitu svého lidství, ani když jeho marketéři opisovali od Goetha. Já tam chodím zpravidla pro Sunar a pro výborná malinová lízátká, která jsou tak dobrá, že se o ně nechci dělit s dětmi a schovávám si je před nimi – vida: ďábelské zahledění se do sebe samotného a moje neochota se podělit s druhými! Tak přeci ten slogan hovoří i o mně. Mám se ještě hodně co učit, ale i tak to má své limity. My lidé žijeme v ďábelské iluzi o tom, naše lidství – člověčenství, je jednou provždy dané, že si ho oblékneme v narození, a odložíme až ve smrti. Faust,

potážmo Goethe, ve skutečnosti však Ježíš Kristus, ti všichni to viděli jinak: mezi božským a ďábelským je linie tenká na ostří nože: jako lidé se sice rodíme, ale do toho stát se člověkem dorůstáme. Někdo je v tom procesu stát se člověkem úspěšnější více, jiný méně, skutečného člověka, abys pohledal. A přece jeden jediný takový existuje: byl a je víc člověkem než kdokoliv z nás: Je takovým člověkem, že moje lidství, mu nesahá ani po kotníky. Prorok Jan Křtitel to vyjádřil slovy: „Nejsem hoden ani rozvázat řemínek u jeho obuvi.“ Člověk jménem Ježíš. Poselství vánoc není ukryté v rozněžňování se nad roztomilým nemluvnátkem, ve štěstíčku a zdravíčku u pohádek a s dobrým jídlem, ale v apelu na nás, abychom svoje lidství pochopili jako jednu danou příležitost

stát se člověkem, nebýt homo homini lupus – člověk člověku vlkem, ale člověk člověku člověkem. Abychom toho byli schopni, potřebujeme vzor, ideál, obraz, který nám ukáže, jak na to. Tím je v mé víře Ježíš. Bůh, který se stal člověkem, aby nám lidem odhalil skutečné lidství. A krásné paní Dollie z Malty na uklidněnou vzkazují, že houby záleží na tom, jakého je Spasitel pohlaví. To, co máme mezi nohama nás ani o píd' nepřiblíží k tomu být lepším člověkem. „Člověčenství naše, veselme se, ráčil vzít na se, radujme se.“

Amen

Kázání na Půlnoční bohoslužbě

24. 12. 2021 v Husově sboru ve Vršovicích

MODLÍM SE ZA PORÁŽKU SVÉ ZEMĚ: NĚMECKÝ KŘESŤAN DIETRICH BONHOEFFER JAKO PŘÍKLAD PRO DNEŠNÍ DOBU

„Chcete-li to vědět, já se modlím za porážku své země; je to jediná možnost, jak zaplatit za všechno utrpení, které světu způsobila.“ Tahle slova neřekl moskevský patriarcha Gundajev a nezdá se, že by vůbec zaznívala z ruského křesťanského prostředí, vyjma toho exilového. Tuhle větu vyslovil na podzim roku 1941 křesťanský teolog a pozdější mučedník nacistického režimu Dietrich Bonhoeffer (1906–1945).

Bonhoeffer, jehož rané teologické dílo inspirovalo silný proud poválečné teologie, byl člověk, jenž svůj duchovně založený a spravedlivý odpor proti nacismu dosvědčil odvážnými činy a nakonec i svým životem. Když se Hitler dostal k moci, podařilo se mu vyhrožováním, úskoky a nátlakem učinit z německé evangelické církve, rozdělené tehdy do dvaceti osmi zemských církví, jednu tzv. říšskou církev podléhající přímo státu. Někteří Bonhoefferovi bývalí profesori a kolegové se ztotožnili s nacistickou ideologií, anebo ospravedlňovali oprávněnost německé války, deportace Židů a zábor cizích území. Našla se však i řada křesťanů všech církví působících na území Německa, kteří se instinktivně postavili na odpor nacistické bezbožné soustavě názorů, jež se principiálně snažila umlčet hlas křesťanů, jakými byli právě Dietrich Bonhoeffer nebo katolický kněz a teolog Romano Guardini či karmelitka Terezie Benedikta od Kříže čili Edith Stein. Podobně jako švýcarský teolog Karl Barth si také Bonhoeffer uvědomoval, že opravdu

pokračování na str. 9

PROGRAM NA PROSINEC

4.12.	neděle	10 hod.	II. neděle adventní	slouží D. Frýdl, káže O. Nováček
4.12.	neděle	11.30 hod.	Oslava podzimních jubilentů + hudební matiné Jeleny Noskové	horní místnost
5.12.	pondělí	15 a 18 hod.	Mikulášská besídka	Divadlo MANA
6.12.	úterý	16 hod.	Rolnička zpívá (nejen) pro seniory Prahy 10	koncert v Divadle MANA
7.12.	středa	17.30 hod.	Adventní koncert ZÚŠ Bajkalská	kostel
11.12.	neděle	10 hod.	III. neděle adventní	slouží D. Frýdl
11.12.	neděle	17 hod.	Hudební večer Komunitního centra MANA	Divadlo MANA
16.12.	pátek	10 hod.	Bohoslužba pro seniory	Vršovický zámek
17.12.	sobota	17.30 hod.	Koncert barokních harmonik	kostel
18.12.	neděle	10 hod.	IV. neděle adventní	slouží D. Frýdl
24.12.	sobota	23 hod.	Půlnoční - Rybovu českou mši vánoční zpívají Pražští pěvci	kostel
25.12.	neděle	10 hod.	Hod Boží vánoční	kostel
31.12.	sobota	17 hod.	Děkovná pobožnost za uply- nulý rok	slouží E. Heczko- vá, vikářka LECAV

ROK 1930 - DOKONČENÍ

Toto je přesný opis pamětní listiny, jež měla býti uložena v měděné kasetě a v úložném kameni a to – jak se na začátku listiny praví – již 5. října, kdy se konala slavnost zvonů. Listina nebyla vložena do kasety však ani 25. listopadu, jak se o tom zmiňuje zápis bratra faráře Šťastného, teď zesnulý bratr inženýr Němota vepsal do originálu pamětní listiny některé poznámky slabě tužkou a je škoda, že nepoznamenal též, proč nebyla listina vložena do schránky a jestli tam uložena místo ní jiná.

Sestra Marie Kovaříková darovala papír a materiál na Zlatou knihu, kterou do kůže svázal bratr Šoltys a vyzlatil bratr Bařka. Do této knihy zapisovala se jména dárců a výše daru na Husův sbor, kromě toho podpisují se do ní hosté při význačných návštěvách.

28. listopadu konala se v kanceláři nového sboru první schůze rady starších a 14. prosince konány poslední bohoslužby v reálném gymnáziu.

Dne 20. prosince v předvečer slavnostního otevření sboru, konala se ve sboru první pobožnost, při níž naplněna byla bohoslužebná síň do posledního místa. Promluva bratra faráře navazovala na úvodní slova naší liturgie milost Pána našeho Ježíše Krista...

V neděli dne 21. prosince 1930 konala se

Slavnost otevření Husova sboru.

V 9. hodině vyšel z ulice Na Kozačce mohutný průvod s hudbou a prapory náboženských obcí. V čele průvodu kráčel bratr patriarcha G. A. Procházka s duchovními, dále rada starších, místní radní, projektant architekt Truksa, stavitel, zástupci Ústřední a Diecézní rady, úřadů, hosté okolních rad starších a nespočetné obecenstvo.

U sboru přivítaly průvod fanfáry z „Libuše“ hrané na lesní rohy členy orchestru Národního divadla. Na to přivítal z balkonu průvod předseda rady starších Emil Kubík, po něm vylíčil průběh stavby projektant pan Karel Truksa, načež stavitel pan Jaroslav Dvořák předal klíče od sboru bratru předsedovi, ten potom na schodišti sboru podal klíče bratru patriarchovi s žádostí, aby sbor otevřel. Po krátkém proslovu bratr patriarcha sbor otevřel. Spolu s bratrem patriarchou a duchovními vstoupili do sboru nejstarší příslušníci církve a za nimi ostatní, pokud se vešli do modlitebny. Bohoslužby konal bratr patriarcha za asistence duchovních, slavnostní promluvu měl vinohradský farář Arnošt Šimšík, který zpočátku náboženské obce vykonával zde bohoslužby. Po bohoslužbách byly projevy hostů: za Diecézní radu promluvil bratr JUDr. Jaroslav Šafář, pak senátor pan syndik Pichl, poslankyně sestra Zemínová a jiní. Slavnostní bohoslužby ukončil poděkováním a povzbuzením bratr farář Šťastný. Svůj zápis o slavnosti končí bratr farář těmito slovy:

"Slavnost byla skončena. Byl tu neděli mrazivý zimní den, ale pro náboženskou obec vršovickou byl to den radosti, nadšení, jež teplem se rozlévalo v našich nitrech – kéž to teplo zahřeje ty milé naše Čechoslováky i do budoucnosti, aby rádi se v domě tomto v chrámu Páně scházeli, ale aby i sami ducha svého v chrám Boží přetvořiti se snažili. Dle starých zápisů byly Vršovice tvrz; i sbor náš ať je tvrzí – zde ať se utvrzuje pravá láska k Bohu a bližnímu, husitské smýš-

lení, přesvědčení a odhodlanost bojovat za pravdu a hájit ji, ať je to tvrz, která by odolávala všemu, co by odporovalo mravnosti, šlechtivosti i pokroku v ohledu národním i náboženském i v ohledu lidském. Dle týchž starých zápisů bylo místo toto "Na Kovárně" místem osvěžení, kam Pražané ve dnech nedělních chodili do přírody "za bránu", jak se říkalo, ať je nyní sbor místem osvěžení ducha o dnech nedělních a svátečních, by evangelium Kristovo zde hlásané a vykládané, stalo se potravou duší toužících po opravdovosti života a naplnilo je blahem a klidem království Božího."

Popisu celého sboru i vnitřního zařízení věnován bude zvláštní článek v této kronice. Novostavba Husova sboru těšila se velké pozornosti a pochvale našich příslušníků i jinověrců. Chybělo ještě mnoho věcí k úplnému vybavení sboru, které byly uskutečněny během příštího roku, některé až v roce 1932.

dokončení ze str. 6

autentická, svobodná vyznávající církev nemůže mít nic společného s režimem, který se v osobě vůdce a ostatních pohlavárů bez sebemenších skrupulí dere na Boží místo. Nebylo možné usilovat o koexistenci mezi církví a diktátorem a v klidu se v uzavřeném prostředí oddávat hlásání Božího slova. Bylo čím dál tím zřejmější, že Hitler – na jehož stranu se přiklonila i část intelektuální elity německého národa – se dříve nebo později nebude ostýchat likvidovat všechny, předně Židy, křesťany i lidi bez vyznání, kteří z podstaty svého založení museli protestovat proti nacistickému běsnění. Bonhoeffer, který se na čas odebral do Velké Británie a o něco málo později do Ameriky, čím dál tím naléhavěji cítil, že jeho místo není v relativním bezpečí exilu, ale doma, na křesťanské výspě zápasu proti Hitlerovi. A tak se i stalo.

Už na konci roku 1938 se Bonhoeffer stal externím spolupracovníkem Abwehru čili německé vojenské zpravodajské služby a vešel do úzkého styku s admirálem Canarisem a generálem Osterem, kteří začali plánovat svržení, resp. atentát na Hitlera, a to ještě předtím, než by zatáhl Německo do totální vyhlazovací války. Bylo jen otázkou času, kdy si gestapo přijde pro strůjce tohoto odbojového hnutí, aby po strašných a krutých výsleších objevilo všechny jeho spolupracovníky. Wilhelm Canaris, Dietrich Bonhoeffer a mnozí další byli po neúspěšném atentátu na Hitlera v roce 1944 zatčeni, vyslýcháni, mučeni a drženi do Hitlerova konce jako jeho „osobní vězni“.

Z období Bonhoefferovy internace v berlínské vojenské věznici Tegel se zachoval poměrně rozsáhlý konvolut jeho dopisů, posílaných rodině a přátelům. Tváří v tvář rozpadajícímu se Německu, zvěrstvům pravidelné armády a jednotek SS a pochopitelně i vlastní smrti reflektoval ve svých listech jak svůj dosavadní život, tak i svoji dost zásadní proměnu, kdy se z akademicky orientovaného vědce-teologa stal křesťanem. Tuto klíčovou anabázi svého života vyjádřil ve slovech, která nejlépe charakterizují cestu, po níž se vydal a po které se po něm vydali i mnozí další: „Chtěl bych se naučit věřit.“

V lednu roku 1945 byl spolu s ostatními přemístěn do koncentračního tábora Buchen-

wald, z něhož jeho poslední cesta vedla do tábora Flossenbürg nedaleko českých hranic, kde byl na úsvitu 9. dubna 1945 zavražděn oběšením spolu s šesti členy odboje včetně Canarise a Oстера.

Co z Bonhoefferova života a díla může oslovit člověka 21. století? Zdálo by se, že kromě jádra jeho teologického díla to bude spíš jen rozjímání nad dávno odžitou minulostí. Jenže ruská útočná válka proti Ukrajině a v posledku proti celému demokratickému západnímu světu ukázala, že diktátoři, jimž není nic svatého a už vůbec ne lidské životy cizích a vlastních lidí, nežijí pouze v učebnicích. Bonhoeffer nám může být příkladem, že je třeba se všemi prostředky postavit zlu, i kdyby ho většina společnosti adorovala jako absolutní dobro a tomuto zlu by podlehl i část církevního prostředí.

Velké osobnosti reformačních a katolických církví ukázaly, že církev, jejímž úkolem je hlásat evangelium a vyznávat Ježíše Krista, není a ani nesmí být totožná se světem, a tedy i s politickými společenstvími. Blouznivé teokratické představy tehdejšího i dnešního křesťanského fundamentalismu otevřely dveře zlu, které bylo nesouměřitelné s tím, co dějiny dosud poznaly. Bonhoefferovo poznání, vykoupené vězněním a smrtí, obhájilo Boha pro moderního člověka.

Bůh není tím, kdo by na člověka sesílal hrůzy a jako divák se bavil tím, jak trpí. Ne. Na kříži trpěl spolu se Synem jeho Otec. Bůh nemá nic společného s tím, co strašného dělá člověk člověku. Všechno to apokalyptické utrpení, které způsobily ideologie nacismu, fašismu a komunismu, je lidskou věcí. A je to právě odvaha často bezejmenných trpících mužů a žen, která demaskovala ďábelskost a sadismus vůdců, kteří se tlačili na Boží místo.

Pravda evangelií nemůže nikdy zvítězit prostřednictvím nátlaku, násilí a lži tak jako „pravda“ lidská. Spolu s člověkem trpí Bůh, který ho svým utrpením a smrtí zachránil na dřevě kříže. V každém člověku, jenž trpí násilím, umírá zas a znovu milosrdný Spasitel. A to je ta největší vina diktátorů a podporovatelů zla a bezpráví. Těch, kteří pro nás obhajují hodnotu svobody, je i přes hulákání všemožných konspirátorů dost. Každý, kdo se nezištně a bez rozkazů jakékoliv ideologie sklání k trpícímu, nemocnému, chudému, slabému, bezbrannému a hladovému, svými činy vyznává lásku, která je jedním z Božích jmen.

Ostatně tuto spřízněnost s lidmi, kteří se obvykle neúčastnili náboženského života, vyjádřil sám Bonhoeffer, když řekl: „Sám sebe se často ptám, jak to, že mě křesťanský instinkt vede spíš k lidem nenáboženským než k náboženským. Zatímco se před věřícími ostýchám vyslovit Boží jméno, před nevěřícími je mohu občas vyslovit klidně, tak jako by to byla běžná záležitost.“

Odvaha, s níž Dietrich Bonhoeffer přispěl ke zničení zla, a to i tím, že svobodně a pokorně položil svůj život na oltář jako oběť, by mohla být inspirací pro ty, kdo jsou stejně jako on citliví na porušování lidských práv a na to, když si diktátor a jeho pohůnci otvírají na druhé hubu.

Zdeněk A. Eminger

KLAUN TO ZKOUŠÍ ZNOVU II.

PŘEDMLUVA, ANEB KLAUN TO ZKOUŠÍ PODRUHÉ - POKRAČOVÁNÍ

Vždyť kdyby nebylo těch dechberoucích výsledků, ku kterým věda došla, nejen, že by člověk nedokázal doletět na Měsíc, ale nedoletěl by ani z Pardubic do Prahy letadlem těžším vzduchu, jako kdysi inženýr Kašpar. To všechno nejdřív zvládl lidský mozek, než k tomu posléze doopravdy došlo. (Neboli i tady byla nejdřív idea.) Nebýt vědy, nebyla by televize, mobilní telefony, rentgen, GPS navigace, vakcína proti neštovicím, dalekohledy, mikroskopy, neby-li by meteorolozi astrofyzici chemici, psychiatři a nebyly by tu ani ty úžasné výsledky jejich práce. A tak pokorně a naprosto věřím vědě i svým pěti smyslům a svému mozku. V tom jsem zajedno s materialisty.

Jenomže já se řadím k těm, kteří nahlíží i za hranice hmotného. Teď se určitě nejeden z mých materialisticky smýšlejících bližních srdečně chechtá, až se za své hmotné břicho popadá: Jen nahlížeš, blbečku, nic tam neuvidíš. Jen si tam budeš možná promítat své blouznivé fikce a věřit jim.

Nu, počkám, až se vychechtají, a pokračuju. Kdyby Antonín Dvořák byl pouze materialisticky orientovaný, věděl by jistě, jak vzniká tón pomocí chvění, znal by jistě důkladně i příslušné kmitočty i způsob, jak se jejich vlnění dostává v podobě zvuku uchem do našeho mozku. A takto fyzikálně zdatný by bez problémů možná zvládl opus Ovčáci, čtveráci. Ale zvládl by díky tomuto fyzikálnímu vzdělání i Symfonii z Nového světa? Zvládl by Biblické písně? Složil by Rusalku? Pokud ano, pak by to kdokoliv kdo měl z fyziky pouze jedničky, dokázal taky. To čím nás Novosvětská dostala, vzniklo na základě těch fyzikálních poznatků, před kterými smekám. Ale to, čím se liší od songu Ovčáci, čtveráci, to už snad nemá s fyzikou nic společného.

A tak si myslím, že pokud takto uvažuji, mé úvahy jsou širší než myšlení materialistů. Jsem bohatší o to tušení čehosi, co se vymyká našemu vnímání skutečnosti kolem nás. Fyzika nás učí, že slyšíme tóny. Dokonce - pokud jsme obdařeni hudebním sluchem - vnímáme, zda ty tóny ladí. Fyzika nás ale neučí jak prožít ten niterný účinek celé symfonie. Možná, že vědec, který se vyzná v tom, jak vznikají různé emoce, by nám vysvětlil, že je to - třeba, co já vím - chemický proces, který se udá v mozku posluchače. Ale pak bych ještě potřeboval vysvětlit, jaký proces se odehrával v mozku Antonína Dvořáka, který stvořil z těch různých kmitočtů něco, co donutilo kosmonauta Neila Armstronga, aby nechal zaznít na Měsíci Novosvětskou, a ne Ovčáky, čtveráky. Ano, uznává-vám, že hmatatelnou má svou zákonitost rovněž hmatatelnou, ale to, že je tu něco navíc, si nedám vzít, protože o opaku mě nikdo nedokázal přesvědčit. A ty ousměšky, kterými jsem občas častován, beru jako doklad nemožnosti podat mně přesvědčivý důkaz o mém omylu a o pravosti jejich víry v hmotno.

Myslím, že třeba skladatelé, básníci, malíři - zkrátka umělci - mají dar vydat se na špacír do oblastí, které jsou i mnohým vynikajícím vědcům nepřístupné.

*Jiří Suchý
pokračování příště*

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce CČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Helena Zezulková (1954) - předsedkyně

Oldřich Nováček (1972) – finanční zpravodaj

Helena Valterová (1939)

David Frýdl (1974) – farář

Miloš Měřinský(1967)

Karel Červený (1957)

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 23. 11. 2022

Jednání RS bylo zahájeno promluvou a společnými modlitbami členů RS s písněmi 136 a 114. Aktuální stav hotovosti ke dni 23. 11. 2022: Banka: KB 83 516,93 Kč, MMB 1 666 900,19 Kč Pokladna: 8 357 Kč Závazky po splatnosti ke dni 23. 11. 2022 nejsou žádné. Zbývá k úhradě konečná faktura firmě Neobuilder ve výši 1 981 614, 14 Kč.

Pokračovalo jednání s ing. Borisem Plaňanským, došlo k vzájemné dohodě, postupně bude docházet k předávce účetnictví.

Br. farář informoval o schválení částky od DR ve výši 3 000 000 Kč. Zbývající částka ve formě překlenovací půjčky ve výši 2 000 000 Kč nebyla schválena. Peníze došly na účet a byly použity k doplacení dílčí faktury firmě Neobuilder.

Br. farář informoval RS o postupu prací rekonstrukce fasád Husova sboru a o finančním plnění spojeným s projektem č. 46 (oprava budovy). Od minulé schůze RS proběhla předávka díla v termínu vyplývajících z uzavřených dodatků ke smlouvě o dílo - dodatek ke smlouvě o dílo s firmou Neobuilder č. 3 (prodloužení termínu dokončení stavby do 27. 10. 2022) a dodatek č. 4. (změny rozpočtových položek v rámci etap stavby). Projektová manažerka paní Nidlová informovala RS o aktuální situaci na Magistrátu hl. města Prahy. Vzhledem k tomu, že dosud nebyly ustaveny orgány města, budou do 1. 12. 2022 pozastaveny úhrady vyplývajících z grantových smluv. Z těchto důvodů nemůžeme odevzdat monitorovací zprávu a očekávat finanční prostředky z ní vyplývající do konce tohoto roku. RS schvaluje žádost o překlenovací půjčku ve výši 800 000 Kč od NO Praha-Vinohrady se splatností do 30. 6. 2023.

Dle sdělení firmy WME Data, a.s. ukončí svůj pronájem v budově Husova sboru k 30. 6. 2023. RS schvaluje záměr v takto uvolněných prostorách zřídit malometrážní byty.

RS potvrzuje platnost vnitřní Směrnice k provádění inventarizací pro Náboženskou obec Církve československé husitské v Praze 10-Vršovice z 1. 9. 2021.

Br. farář informoval RS o proběhlé revizi DRFV v Náboženské obci. RS bere na vědomí.

Ze závěrů rady starších vybral David Frýdl.

Úplné znění zápisu je k dispozici v kanceláři farního úřadu

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovických. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 10Kč.